محیط زیست

تالاب‌های مازندران جان گرفت

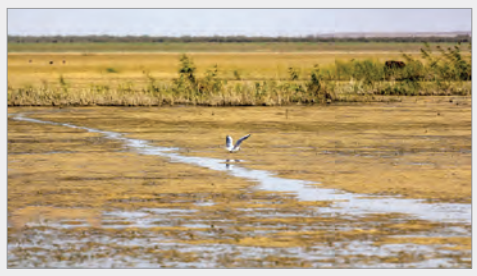

گزارش‌های میدانی از جریان یافتن سیلاب‌های ناشی از بارندگی‌های اخیر در مسیر تالاب‌های بین‌المللی آلاگل، آجی‌گل و آلماگل واقع در شمال استان گلستان خبر می‌دهد و دوستداران طبیعت امیدوارند در چند روز آینده با ورود آب، رخت خشکسالی از بخشی از این تالاب‌ها برچیده شود. معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان روز شنبه در گفت‌وگو با ایرنا با اعلام این خبر اظهار کرد: بر اساس آخرین گزارش‌ها از بارش‌ها در حوضه آبریز و آبخیز اترک که محل اصلی آب‌گیری تالاب‌های بین‌المللی آلاگل، آجی‌گل و آلماگل است، تا چهارشنبه ۱۹ فروردین، سیلاب‌های ناشی از بارندگی با هدایت به کانال‌های آبرسان به این مجموعه تالاب‌ها رسیده است.
سیدمجتبی حسینی افزود: با توجه به اینکه تالاب‌های آجی‌گل و آلماگل به طور کامل خشک شده و تالاب آلاگل تنها ۵ هکتار آب داشت، امیدواریم با تداوم بارندگی‌ها امسال شاهد غنای زیستی این مجموعه‌ها باشیم.
وی با اشاره به موقعیت جغرافیایی این تالاب‌ها گفت: سه تالاب بین‌المللی مذکور در بخش داشلی‌برون گنبدکاووس، نزدیک به مرز ایران و ترکمنستان و در فاصله کمی نسبت به هم واقع شده‌اند که در مجموع افزون بر ۳ هزار هکتار مساحت دارند.

جاری شدن امید در تالاب‌ها

معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان ادامه داد: بزرگ‌ترین این تالاب‌ها «آلاگل» با ۲ هزار و ۵۰۰ هکتار، سپس «آجی‌گل» با ۳۲۰ هکتار و در نهایت «آلماگل» با ۲۰۷ هکتار مساحت است.
حسینی با بیان اینکه پس از سال‌ها خشکسالی و کم‌بارشی در کشور، در چند ماه اخیر شاهد بارش‌های خوبی به خصوص در این استان بودیم، تصریح کرد: در بارش‌های ۱۷ فروردین ماه در نقاطی بیش از ۱۰۰ میلیمتر بارندگی ثبت شده است.
وی همچنین از آب‌گیری زیستگاه‌های تحت مدیریت محیط زیست استان خبر داد و افزود: در همین مدت کوتاه در مناطق حفاظت شده جهان‌نما، هیرکانیا، زاو، لوه و پارک ملی گلستان شاهد جاری شدن آب در مسیل‌ها و افزایش دبی بسیاری از چشمه‌سارها بودیم.
معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه این منابع آبی در حوضه آبخیز و آبریز گرگانرود، قره‌سو، خلیج گرگان و سدهای بزرگ استان واقع است، سبب آب‌گیری اکوسیستم‌های آبی آن‌ها شده و شاهد احیای چرخه زیستی در این مجموعه‌ها هستیم.
حسینی با تأکید بر اهمیت آب‌گیری و احیای این مجموعه‌ها به عنوان سایت‌های اصلی سرشماری پرندگان استان گلستان، بیان کرد: احیای مسیل‌ها و آبدار شدن چشمه‌ها موجب مطلوبیت زیستگاه‌ها شده که مأمن بسیاری از گونه‌های حیات وحش هستند و به طور قطع این وضعیت در ماه‌های آینده که زمان زایش بسیاری از گونه‌ها نظیر میش (گوسفند وحشی)، بز، آهو، مرال و شوکاست، خود را نشان خواهد داد.

افزایش جمعیت حیات وحش

وی در ادامه به آمار سرشماری گونه‌های علف‌خوار در زمستان ۱۴۰۴ اشاره کرد و گفت: در زیستگاه‌های استان گلستان بیش از ۱۳ هزار قوچ و میش کل، بز و آهو مشاهده و ثبت شده که امیدواریم امسال با توجه به افزایش بارندگی‌ها و مطلوبیت زیستگاه‌ها شاهد افزایش جمعیت حیات وحش استان باشیم.
معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان همچنین از ثبت آمار ۱۳۴ هزار پرنده آبزی و کنارآبزی در زمستان ۱۴۰۴ خبر داد و افزود: این آمار از ۲۱ سایت ثابت سرشماری پرندگان گلستان بدست آمده است. گفتنی است، استان گلستان دارای مناطق حفاظت‌شده جهان‌نما، هیرکانیا، لوه، زاو و پارک ملی گلستان و همچنین هفت منطقه شکار و تیراندازی ممنوع به نام‌های پالیزان، عزیزآباد، نیشاک، سیاه‌مرزکوه، چمن‌ساور، صوفیکم و گمیشان در کنار سه تالاب بین‌المللی آلماگل، آلاگل و آجی‌گل و سایر زیستگاه‌های آبی شاخص است. نوع اقلیم استان گلستان که دریا، جنگل، کوهستان، دشت و بیابان را در گستره افزون بر ۲۰ هزار کیلومتر مربع جای داده، سبب گوناگونی گونه‌های گیاهی و جانوری و به دنبال آن بیشتر شدن طمع متخلفان و شکارچیان به این خطه شده است.

افزایش دو برابری هزینه‌های پرورش ماهی و تبعات جنگ، تولیدکنندگان را به چالش کشیده است

شیلات در تور گرانی و خسارت‌ها

فاطمه طالبیان شریف | صنعت آبزی‌پروری در ایران امروز بیش از هر زمان دیگری در نقطه تلاقی چند بحران همزمان قرار گرفته است. از یک سو، ساختار هزینه‌های تولید به دلیل وابستگی زیاد به خوراک‌های وارداتی و گرانی ناشی از حمل‌ونقل جاده‌ای، به شدت شکننده شده و سودآوری مزارع را به حاشیه برده است. از سوی دیگر، نبود ذخایر استراتژیک مشخص برای خوراک آبزیان و نوسان‌های ارز، معادلات تأمین نهاده را پیچیده‌تر کرده است.
اما چالش‌ها فقط اقتصادی نیستند. حملات نظامی اخیر در استان‌های جنوبی مثل بوشهر و خوزستان، مستقیماً مراکز تکثیر میگو و تأسیسات آبزی‌پروری را هدف قرار داده یا به صورت غیرمستقیم آسیب زده‌اند. این حملات علاوه بر تخریب فیزیکی، نگرانی جدیدی درباره آلودگی شیمیایی ناشی از نشت مواد در مجاورت مزارع و سرعت سامانه‌های پایش سلامت آبزیان ایجاد کرده‌اند؛ مسئله‌ای که اعتماد عمومی به ایمنی محصولات دریایی را تحت تأثیر قرار داده است.

در گفت‌وگو با مهدی شکوری، معاون توسعه آبزی‌پروری سازمان شیلات ایران وضعیت ذخایر استراتژیک خوراک، مدیریت بازار و قیمت‌گذاری، پایش آلودگی و امنیت غذایی، پوشش بیمه‌ای ریسک جنگ و حفظ ذخایر ژنتیکی مورد بررسی قرار گرفت.

■با توجه به اینکه بیش از ۷۰ درصد هزینه پرورش آبزیان مربوط به خوراک است چه برنامه‌ای برای تأمین خوراک مزارع وجود داشته و ذخایر استراتژیک خوراک آبزیان در چه‌وضعیتی است؟

هزینه خوراک رقمی اساسی در هزینه‌های تولید است و آنچه امروز اتفاق افتاده، افزایش قیمت ناشی از کالاهای وارداتی است و این امر سبب شده قیمت خوراک تقریباً نسبت به سال گذشته حدود دو برابر افزایش پیدا کند. این عدد، عدد بزرگی برای تولیدکننده است و بخشی از آن را شاید تولیدکنندگان بتوانند از طریق بهبود مدیریت تولید و اقدام‌های نرم‌افزاری جبران کنند یا مانع این شوند که هزینه محصولشان افزایش بی‌رویه پیدا کند، اما بخش دیگری از آن قطعاً در قیمت تمام‌شده تأثیر خواهد گذاشت.

■آیا بودجه خاصی برای تولیدکنندگان داخلی دیده شده است؟

در کشور بودجه یا نهاد مشخصی که حمایت‌های خاصی را برای آبزیان داشته باشد، نداریم و آنچه می‌تواند با افزایش هزینه‌ها به استمرار تولید کمک کند افزایش قیمت در بازار است که آن هم پیامدهای خودش را دارد. با توجه به اینکه مواد پروتئینی هم به نوعی افزایش قیمت داشته‌اند، در حال حاضر با وجود افزایش قیمت انجام شده، در بیشتر استان‌هایی که مصرف‌کننده هستند تقاضا و استقبال از ماهی وجود دارد و بازار خودش را دارد و تعادلی نسبی را با همین قیمت‌های فروش در بازار می‌بینیم. به عنوان مثال اتحادیه آبزی‌پروران استان مازندران عدد ۵۰۰ هزار تومان را برای ماهی قزل‌آلا پیشنهاد داده است و اگر بازار این کشش را داشته باشد، تولید در این بخش ادامه خواهد داشت.

■گرانی تا چه میزان در بازار فروش ماهیان صادراتی چالش ایجاد کرده است؟

در حوزه آبزیان صادراتی، خوشبختانه در بخش کپور با توجه به اینکه قیمت‌هایی که در بازار صادراتی است یا میگو با توجه به اینکه بازار دلاری است، تعادل به صورت خودکار برقرار می‌شود و امیدوار هستیم تولیدکنندگان هم بتوانند در شرایط موجود ادامه حیات دهند. قطعاً برای آن‌ها خیلی سخت خواهد بود و حاشیه سود آن‌ها کمتر می‌شود. حمایتی که دولت می‌تواند انجام دهد در حوزه بازار و ترغیب مصرف‌کنندگان به مصرف بیشتر کالاست و همچنین در بخش کالابرگ هم دولت، آبزیان را در سبد حمایتی کالابرگ قرار داد که مصرف‌کنندگان بتوانند از حمایت کالابرگی هم استفاده و آبزیان را خریداری کنند.
البته لازم است به این نکته توجه شود که با افزایش هزینه‌ها، تولیدکنندگان به سرمایه در گردش بیشتری نیاز دارند که لازم است دولت در این زمینه حمایت‌های بیشتری برای ارائه تسهیلات بانکی انجام دهد. همچنین با توجه به اختلال در چرخه مالی در کل بازار تمدید دوره بدهی‌های سررسید شده نیز ضروری است.

■مزارع پرورش ماهی و میگو در استان‌های جنوبی به دلیل مجاورت با تأسیسات نظامی دچار چه خسارت‌هایی در جنگ شدند و شایعه آلودگی این مزارع به مواد شیمیایی چقدر صحت دارد؟

متأسفانه در جنگ تحمیلی برخی مراکز ما به صورت مستقیم هدف پرتابه‌های دشمن قرار گرفتند و متأسفانه آثار مخربی هم بر جای گذاشت و برخی مکان‌ها هم به صورت غیرمستقیم مورد هدف قرار گرفتند چون به عنوان هدف اصلی تلقی نمی‌شدند، اما پرتابه‌ها به آن‌ها هم اصابت کرد، ولی این موضوع موجب نشد پرورش‌دهندگان ما برنامه تولید را کنار بگذارند، آن‌ها با وجود همه محدودیت‌ها برنامه خود را ادامه دادند و ان‌شاءالله اگر این جریان آتش‌بس هم استمرار پیدا کند و به صلح پایدار منجر شود، قطعاً تولیدکنندگان ما خودشان را به سرعت و به طور کامل در مسیر تولید قرار می‌دهند اما این جنگ سبب شد مقداری تردید در تعدادی از تولیدکنندگان ایجاد شود؛ تردید به این معنا که ارزیابی دقیق‌تری از شرایط داشته باشند و بر این مبنا وارد عرصه تولید شوند، در واقع این نکته مهمی است که تولیدکنندگان در این شرایط هم استمرار تولید را خواهند داشت.
در مورد تضمین کیفیت، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان دامپزشکی کشور مسئولیت نظارت بر آلودگی‌های زیست محیطی و همچنین آلودگی فراورده‌های دامی را دارند؛ چنانچه محصولات تحت تأثیر قرار گرفته باشند قطعاً اجازه عرضه نخواهند داشت. تاکنون چنین گزارشی را نداشتیم و محصولات ما به بازار عرضه شده و بخش زیادی از محصولات ما که تازه صید شده بودند، در همین دوره جنگ تحمیلی موفق شدند گواهی‌های کیفی را از سازمان دامپزشکی دریافت کنند و به سایر کشورها صادرات داشته باشند، محصولات منجمد هم که از قبل در انبار بودند حساب آن‌ها مشخص است.

■آیا آماری از خسارت‌های به بار آمده ناشی از جنگ وجود دارد؟

در مورد حملات و میزان خسارت‌های وارد شده لازم به ذکر است که در استان بوشهر حمله مستقیم به مراکز تکثیر میگو و پمپاژ آب مراکز تکثیر میگو را داشتیم. در برخی از استان‌ها مانند خوزستان هم پرتابه‌هایی را که با هدف دیگر مکان‌ها بوده اما گاهی با هدف‌گیری اشتباه وارد مزارع ما شده است را شاهد بودیم.
اما در مجموع هنوز جمع‌بندی صورت نگرفته و امیدواریم خسارت‌ها در حدی نباشد که آسیب بزرگی به تولید ما وارد کند. با این حال یک مورد تخریب کامل در مراکز تکثیر میگو در استان بوشهر را داشتیم.

■آیا بیمه محصولات آبزی‌پروری، ریسک خسارت ناشی از جنگ را پوشش می‌دهد؟

خیر، بحث بیمه و جنگ در کشور ما جدید است. بعضاً به صورت آزمایشی در سال ۱۴۰۴ و در جنگ ۱۲روزه این موضوع مورد توجه قرار گرفت، اما پس از آن متأسفانه در بقیه موارد در همه شئون زندگی ما به فراموشی سپرده شد.
البته باید آرزو کنیم سایه جنگ از کشور ما دور شود و با همین رویه‌ای که رزمندگان ما داشتند و امکاناتی که داشتیم، دیگر کسی جرئت نکند به کشور ما حمله کند.

■با توجه به خشکسالی حاکم در کشور چه اقدام‌هایی برای حمایت از تولیدکنندگان در مزارع آبزی‌پروری انجام شده است؟

در ارتباط با مجموعه اقداماتی که به مقابله با خشکسالی و بحران‌ها برمی‌گردد بحث آموزش را داریم. برای اینکه بتوانیم بازار خودمان را از نظر کیفیت مدیریت کرده و از نظر اقتصادی تقاضا را برای تولیدی که عرضه خواهد شد، حفظ کنیم، بحث پایین آوردن قیمت تمام شده مطرح است که البته مجموعه معاونت تحقیقات و آموزش وزارت جهاد کشاورزی بحث‌های آموزشی به صورت مستمر را در دست کار دارد.
برخی از اقدام‌هایی که نیاز به سرمایه‌گذاری دارد مانند بحث مکانیزاسیون هم از گذشته در دستور کار سازمان شیلات ایران بوده است. همچنین معرفی فناوری‌های نو مانند نانوحباب و نظایر آن مهم است که بتوانیم با استفاده از آب و امکانات کمتر؛ تولید و بهره‌وری بیشتر را داشته باشیم.
روند توسعه نانوحباب تقریباً در سال ۱۴۰۴ شروع شده و امیدواریم با همکاری معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و ستاد نانو، برنامه ترویجی که برای ترویج و گسترش استفاده از این فناوری تهیه شده را با سرعت بیشتری پیش ببریم و در سال جاری بتوانیم این فناوری را در مزارع پرورش میگو و پس از آن ماهیان گرمابی داشته باشیم که می‌تواند به کاهش مصرف آب و افزایش تولید کمک کند.

■با توجه به اینکه مزارع پیشرو از ماهی‌های اصلاح نژاد شده استفاده می‌کنند، در صورت تخریب این مراکز، آیا بانک ژن ذخایر ژنتیکی ایجاد شده است؟

مراکز تکثیر میگو، ذخیره مولدین متعددی دارند. علاوه بر این، مؤسسه تحقیقات شیلات ایران، مرکزی را با عنوان مرکز اصلاح نژاد میگو برای تولید مولدین عاری از بیماری در استان بوشهر دارد که ذخیره قابل توجهی هم در آن نگهداری می‌شود.
در حوزه ماهی کپور هم مراکز متعددی وجود دارد که ذخایر مولد دارند، علاوه بر اینکه در طبیعت هم ماهیان پرورشی در دریاچه پشت سدها به عنوان یک ذخیره طبیعی و بالقوه می‌توانند مورد استفاده قرار بگیرند. در حوزه ماهی قزل‌آلا چون این گونه وارداتی است، علاوه بر اینکه ذخایر مولدین متعدد در مراکز متفرقه در سطح ملی داریم، اگر به هر دلیلی امکان استفاده از این مولدین فراهم نباشد، خوشبختانه با وجود ذخایر اولیه آن‌ها در کشور به سرعت بازسازی خواهند شد.

خبر

افزون بر ۲هزار و ۷۰۰ واحد مسکونی و تجاری در سنندج آسیب دیدند

فرماندار سنندج گفت: تاکنون از ۲ هزار و ۷۸۳ واحد مسکونی و تجاری آسیب‌دیده بر اثر حملات دشمن در این شهرستان، به ۷۶ واحد تعمیری، خسارت پرداخت شده است. سیدغریب سجادی اظهار کرد: از ۲ هزار و ۷۸۳ واحد مسکونی و تجاری ذکر شده، ۵۹ مورد احداثی (تخریبی) کامل هستند.
وی افزود: تاکنون از میان واحدهای احداثی ۲۹ مورد برای پرداخت ودیعه معرفی شده‌اند و به ۲۰ مورد کمک هزینه اجاره پرداخت شده است.
وی یادآور شد: آسیب‌دیدگان باید حتماً حضوری به ستاد بازسازی شهرستان مراجعه کرده و تشکیل پرونده دهند.
سجادی تأکید کرد: دولت تمام تلاش خود را به‌کار می‌گیرد در کمترین زمان خسارت‌های وارد شده به آسیب‌دیدگان را جبران کند.
فرماندار سنندج نشانی ستاد بازسازی شهرستان سنندج را برای مراجعه شهروندان انتهای خیابان ۱۷شهریور، روبه‌روی دیوار لشکر، بنیاد مسکن شهرستان سنندج معرفی کرد.

جدول ۹۴۳۲

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

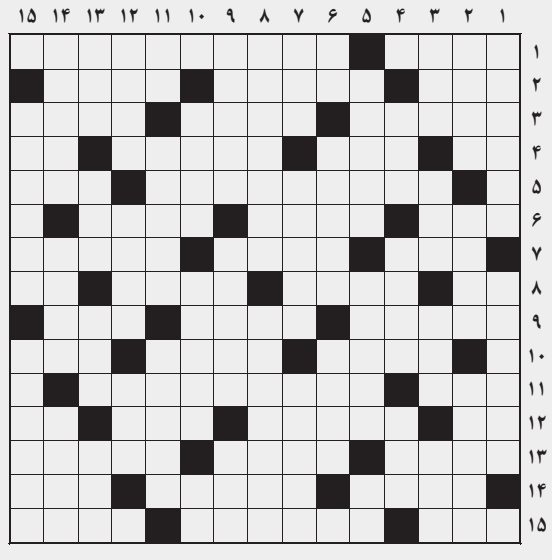

افقی

۱. مرکز خلافت امام علی(ع) که مردمش به بی‌وفایی مشهور شدند - غذای پرطرفدار ایرانی از گوشت یا مرغ، مغز گردو، رب انار و گاهی شکر ۲. وسیله - نترس - اجراکننده ۳. کیفیت روانی یک فرد - ایالتی در هندوستان - بی‌خطر ۴. لحظه - نوعی بالاپوش - نوعی تبلیغات کاغذی - بیماری ۵. ایراد بی‌جا گرفتن - آوای گربه ۶. خویشاوندی - اتاق کار - حمام بخار ۷. قلعه مستحکم - هزار و صد و یازده - خاستگاه این جانور را آتش دانسته‌اند ۸. دربست کارخانه - صاحب - محل قرار گرفتن ماسوره در چرخ خیاطی - تعجب خانمانه ۹. یار نعلبکی - نومید - زیرک ۱۰. پرنور - پناهگاه - مهم‌تر ۱۱. زمان مردن - تیم فوتبال منحل‌شده تهرانی که در نخستین دوره حضورش در لیگ برتر فوتبال کشورمان لقب «کهکشانی‌ها» را از آن خود کرد ۱۲. پول کشور آفتاب تابان - واحد شمارش هواپیما - کفش چهارپایان - عید ویتنامی ۱۳. خطایی در ورزش بسکتبال - شهر و تیم فوتبال فرانسوی - ثلاثه باستانی مصر ۱۴. گیاه آپارتمانی با برگ‌های شمشیری و گل‌های سفید - بخش پایینی پیراهن - دستور ۱۵. سایبان - اتوبان - پایتخت هند پیش از اشغال توسط انگلیسی‌ها

عمودی

۱. کار را باید به وی سپرد - خطای فوتبالی ۲. ابزار تنظیم صدای لوازم صوتی و تصویری - مقیم - آدم‌کشی ۳. گشایش - حیوان درنده جنگلی - شتر عرب - طلایی رنگ ۴. تکیه‌کلام بچه‌مشهد - حدس و خیال - آسمان ۵. نام پسرانه وطنی - پرتوها - مایع دباغی ۶. عدد ۶۰۰ یونانی - سوره هشتم قرآن کریم - فرستاده ۷. بیماری مسری خطرناک - پرده‌دری - تار عنکبوت ۸. در ادبیات سیاسی، به مواضعی گفته می‌شود که خواهان حفظ نظم و سلسله مراتب اجتماعی سنتی هستند - راجی ۹. هافبک هجومی تیم فوتبال پرسپولیس تهران که سابقه بازی در سپاهان اصفهان را هم در کارنامه دارد - خواهش‌های نفسانی - ظاهر ساختمان ۱۰. ماه سوم میلادی - سد باستانی مصر - سودای ناله ۱۱. زهر - باجه روزنامه‌فروشی - اقرار کردن ۱۲. خلاصی - مرطوب - آزاد ۱۳. بزه و گناه - اسباب زندگانی - قوت لایموت - سبیل و طریق ۱۴. دست‌ها - ماده اولیه ساخت واکس - درنگ کردن ۱۵. کندذهن - حقوق و راتبه
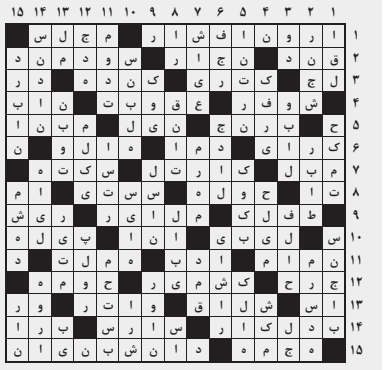
حل جدول شماره قبل